

Lise Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi ve Yaşadığı Sorunlar Hakkında Görüşlerinin İncelenmesi

(Araştırma Makalesi)

Serdar ŞimşekMEB, Öğretmen, schimchek@hotmail.com, Coğrafya,
ORCID: 0009-0006-3954-7726**Meyase Elif Şimşek**MEB, Öğretmen, m_avci1982@hotmail.com, Teknoloji
Tasarım, ORCID: 0009-0005-7515-0585**Serdar Bakar**MEB, Öğretmen, sdrbrkr726@gmail.com, Coğrafya,
ORCID: 0009-0009-8554-8342**Nejdet Avcı**MEB, Öğretmen, nejdetavci88@gmail.com, Felsefe,
ORCID: 0009-0008-7102-9392DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13823101>**ÖZET**

Bu araştırmanın temel amacı, öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda karşılaştıkları güçlükleri tespit etmek ve bu güçlüklerle başa çıkma stratejilerini anlamaktır. Araştırmanın bu amacına ulaşabilmek için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Batman ilinde görev yapan ve farklı branşlardan oluşan 15 lise öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu, literatürde yer alan bulgulardan ve sınıf yönetimi konusunda daha önce yapılmış çalışmalardan yararlanılarak geliştirilmiştir. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmada lise öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin genel görüşleri ve karşılaştıkları sorunlar incelenmiştir. Öğretmenler sınıf disiplini, öğrenci motivasyonu ve öğretmen-öğrenci ilişkisini sınıf yönetiminin temel unsurları olarak değerlendirmektedir. Disiplinin sağlanması ve öğrenci motivasyonunun yüksek olması, derslerin daha verimli geçmesine katkı sağlamaktadır. Ancak eğitim teknolojilerinin sınıf yönetimine katkısı daha az sayıda öğretmen tarafından vurgulanmıştır. En sık karşılaşılan sorunlar dikkat dağınıklığı, disiplinsizlik, öğrenci ilgisizliği ve zaman yönetimi zorluklarıdır. Öğretmenler bu sorunlarla başa çıkmada en çok motivasyon artırma ve disiplin kuralları uygulama stratejilerini kullanmaktadır. Ayrıca bireysel yaklaşımlar ve teknolojinin etkin kullanımı da sınıf yönetiminde başvurulan yöntemler arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Sınıf Yönetimi, Lise

GİRİŞ

Eğitim, bireyin toplumsal hayata uyum sağlamasını, kişisel gelişimini sürdürmesini ve çeşitli yetkinlikler kazanarak üretken bir birey olmasını amaçlayan sistemli bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Ertürk, 2013; Gültekin, 2023). Eğitim, bireylerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerini sağlayarak, toplumun beklentilerine uygun bireyler yetiştirme hedefini taşımaktadır (Schunk, 2012). Bu süreçte eğitimin temel amacı, bireylerin sahip oldukları potansiyeli en üst düzeye çıkararak topluma faydalı, sorumluluk sahibi ve bilinçli bireyler yetiştirmek olarak özetlenebilir (Arı, 2015). Ancak bu amacın gerçekleştirilmesi, yalnızca müfredatın başarılı bir şekilde uygulanmasıyla değil, aynı zamanda etkili bir sınıf yönetimiyle de doğrudan ilişkilidir. Sınıf yönetimi, öğretmenin öğrencilerle olan etkileşimini düzenleyerek öğrenme sürecini etkili ve verimli hale getirmeyi amaçlayan stratejiler ve yaklaşımlar bütünüdür (Aydın, 1998). Sınıf yönetimi, öğretim sürecinin önemli bir bileşeni olup, öğrenme ortamının düzenlenmesi, öğretim yöntemlerinin etkin kullanılması ve sınıf içi disiplinin sağlanması gibi unsurları kapsar (Çelikten, 2022). Etkili bir sınıf yönetimi, hem öğretmenin işini kolaylaştırmakta hem de öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını teşvik etmektedir (Wong ve Wong, 2018). Dolayısıyla, sınıf yönetimi sadece öğretim teknikleriyle sınırlı kalmamakta, aynı zamanda öğrencilerin sosyo-duygusal gelişimlerini de desteklemektedir (Marzano ve Marzano, 2003). Sınıf yönetimi becerileri, öğretmenlerin pedagojik yeterliklerinin önemli bir parçası olarak değerlendirilmektedir.

Öğretmenler açısından sınıf yönetimi, eğitim sürecinin sağlıklı bir şekilde işleyişini sağlamak için kritik bir öneme sahiptir. Etkili bir sınıf yönetimi, öğretmenlerin öğrencilerin dikkatini toplamasına, sınıf içi disiplinin korunmasına ve öğrenme süreçlerinin düzenlenmesine yardımcı olmaktadır (Gürsel, 2011). Araştırmalar, sınıf yönetiminde yeterlilik kazanan öğretmenlerin, öğrencilerle daha güçlü bir iletişim kurabildiklerini ve sınıf içi motivasyonu daha yüksek seviyelerde tutabildiklerini göstermektedir (Evertson ve Weinstein, 2006). Ayrıca, sınıf yönetimi becerilerinin eksikliği, öğretmenlerin stres seviyelerini artırarak tükenmişlik sendromuna yol açabilmekte ve öğrencilerle yaşanan çatışmaların artmasına neden olabilmektedir (Emmer vd., 2009). Bu bağlamda, öğretmenlerin sınıf yönetimindeki yeterlilikleri, hem mesleki başarıları hem de öğrenci başarısı açısından kritik bir role sahiptir (Balay, 2012). Sınıf yönetimi üzerine yapılan araştırmalar, öğretmenlerin karşılaştıkları başlıca sorunlar ve bu sorunların eğitim sürecine olan etkilerini çeşitli boyutlarda incelemektedir. Örneğin, Ocakçı ve Samancı (2019) tarafından yapılan bir çalışmada, öğretmenlerin sınıf yönetiminde en sık karşılaştıkları sorunlar arasında disiplin problemleri, öğrenci ilgisizliği ve sınıf içinde düzenin sağlanamaması gibi konuların öne çıktığı

belirtilmiştir. Aynı çalışmada, sınıf yönetimi becerilerine sahip öğretmenlerin, bu sorunlarla daha etkin başa çıkabildikleri ve öğretim sürecini daha verimli hale getirebildikleri vurgulanmıştır. Diğer bir araştırmada, Hoy ve Weinstein (2013). öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda daha fazla destek alması gerektiğini ve özellikle hizmet içi eğitim programlarının bu alandaki eksiklikleri gidermek için önemli bir araç olduğunu ifade etmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenler sınıf yönetiminde en çok disiplin sağlama, öğrenci motivasyonunu artırma ve etkili zaman yönetimi konularında sorun yaşamaktadır (Hoy ve Weinstein, 2013). Benzer şekilde, Polat, ve Özan (2018) tarafından yapılan araştırma, öğretmenlerin sınıf içi düzeni sağlama konusunda zaman zaman zorluklarla karşılaştığını, bu durumun ise öğrencilerin akademik başarılarına olumsuz yansıdığını ortaya koymuştur. Literatürde sınıf yönetimi üzerine yapılan çalışmaların bulgularından hareketle, bu araştırmanın temel amacı, öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda karşılaştıkları güçlükleri tespit etmek ve bu güçlüklerle başa çıkma stratejilerini anlamaktır. Bu amaç doğrultusunda, araştırma şu üç alt problem çerçevesinde şekillendirilmiştir:

- Lise öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin genel görüşleri nelerdir?
- Lise öğretmenleri, sınıf yönetiminde en çok hangi sorunlarla karşılaşmaktadır?
- Lise öğretmenleri, sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla nasıl başa çıkmaktadır?

Bu çalışma, sınıf yönetimi konusunda öğretmenlerin deneyimlerini daha iyi anlamak ve bu alanda geliştirilmesi gereken stratejileri belirlemek açısından önemli bir katkı sağlayacaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın temel amacı, liselerde görev yapan öğretmenlerin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerini incelemek ve sınıf yönetiminde yaşadıkları sorunları tespit etmektir. Araştırmanın bu amacına ulaşabilmek için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Nitel araştırmalar, olguların ve süreçlerin derinlemesine incelenmesine olanak tanıyan esnek ve ayrıntılı araştırma yaklaşımlarını içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Durum çalışması ise belirli bir durumun, olayın ya da sürecin bağlamı içerisinde ayrıntılı bir şekilde incelenmesini amaçlayan bir nitel araştırma desendir (Stake, 1995). Nitel araştırma, bireylerin deneyimlerini, düşüncelerini ve algılarını derinlemesine anlamaya yönelik olarak, doğal ortamlarında veri toplama ve analiz etme sürecini kapsayan bir yaklaşımdır (Patton, 2014). Nitel araştırmalarda, genellikle küçük örneklem grupları ile çalışılarak, olguların kapsamlı bir analizi yapılmaktadır. Bu araştırma yöntemi, özellikle karmaşık insan davranışlarını ve sosyal süreçleri anlamaya yönelik olduğu için, eğitim bilimlerinde sıklıkla kullanılmaktadır (Merriam, 2009). Nitel araştırmalar, sayısal verilerden ziyade metinsel ve sözel verilere odaklanarak, araştırma konusunu derinlemesine

inceleme fırsatı sunmaktadır. Durum çalışması, nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan ve belirli bir olay, süreç, birey ya da grup üzerinde ayrıntılı bilgi toplamayı amaçlayan bir araştırma desendir (Yin, 2018). Durum çalışmaları, bir olguya dair çeşitli veri toplama tekniklerini kullanarak, o olguyu bütüncül bir şekilde anlamaya yönelik bir strateji sunar. Durum çalışmaları genellikle sınırlı bir bağlamda gerçekleşir ve elde edilen bulgular genellemeden ziyade, spesifik durumu anlamaya yönelik derinlemesine bilgi sağlar (Creswell, 1998). Bu bağlamda, araştırmada Batman ilindeki liselerde görev yapan öğretmenlerin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerinin derinlemesine anlaşılması ve bu süreçte karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi için durum çalışması tercih edilmiştir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi ve durum çalışması modelinin tercih edilmesinin nedeni, öğretmenlerin sınıf yönetimine dair düşüncelerini, deneyimlerini ve karşılaştıkları sorunları derinlemesine anlamaktır. Nitel araştırma, öğretmenlerin sınıf yönetimi süreçlerinde yaşadıkları deneyimlerin ve bu deneyimlere dayalı olarak geliştirdikleri stratejilerin ortaya konulmasına imkân sağlamaktadır (Marshall ve Rossman, 2014). Özellikle durum çalışması, öğretmenlerin kendi bağlamları içerisinde sınıf yönetimi süreçlerine ilişkin bakış açılarını detaylandırmak için uygun bir model sunmaktadır. Bu bağlamda, Batman ilinde görev yapan öğretmenlerin sınıf yönetimindeki deneyimlerinin incelenmesi, bu yöntemin sağladığı derinlemesine analiz imkanlarından dolayı tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Batman ilinde görev yapan ve farklı branşlardan oluşan 15 lise öğretmeni oluşturmaktadır. Bu farklı branşlardan öğretmenlerin seçilmesinin amacı, sınıf yönetimine ilişkin görüşlerin branşlar arası farklılık gösterip göstermediğini değerlendirmektir. Çalışmaya katılan öğretmenler, gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya dahil edilmiş ve katılımcılardan herhangi bir zorlama olmaksızın görüşme talep edilmiştir. Gönüllülük esasına dayanan bu çalışma grubunun seçimi, öğretmenlerin sınıf yönetimi konusundaki samimi düşüncelerini ifade etmelerini sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerin demografik bilgileri Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1: Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

Katılımcı No	Cinsiyet	Yaş	Branş	Mesleki Deneyim (Yıl)	Eğitim Durumu
1	Kadın	35	Matematik	12	Yüksek Lisans
2	Erkek	42	Türk Dili ve Edebiyatı	18	Lisans
3	Kadın	29	Fen Bilimleri	6	Lisans
4	Erkek	38	Tarih	14	Yüksek Lisans
5	Kadın	31	Coğrafya	9	Lisans
6	Erkek	45	Kimya	21	Lisans
7	Kadın	34	İngilizce	11	Yüksek Lisans

8	Erkek	50	Matematik	26	Lisans
9	Kadın	27	Biyoloji	4	Lisans
10	Erkek	40	Fizik	17	Yüksek Lisans
11	Kadın	33	Türkçe	10	Lisans
12	Erkek	36	Sosyal Bilgiler	13	Lisans
13	Kadın	44	Matematik	20	Yüksek Lisans
14	Erkek	28	Beden Eğitimi	5	Lisans
15	Kadın	39	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	16	Yüksek Lisans

Tablodaki veriler, Batman ilinde liselerde görev yapan 15 öğretmenin demografik özelliklerini ortaya koymaktadır. Bu bilgiler, cinsiyet, yaş, branş, mesleki deneyim ve eğitim durumu gibi değişkenler üzerinden öğretmenlerin genel profilini özetlemektedir. Çalışma grubundaki öğretmenlerin cinsiyet dağılımına bakıldığında, 8 kadın ve 7 erkek öğretmen yer almaktadır. Cinsiyet dağılımının dengeli olduğu, kadın öğretmenlerin az bir farkla daha fazla olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin yaşları 27 ile 50 arasında değişmektedir. Çalışma grubundaki en genç öğretmen 27 yaşında (Katılımcı 9), en deneyimli öğretmen ise 50 yaşında (Katılımcı 8) olup, bu da farklı yaş aralıklarındaki öğretmenlerin çalışmaya dahil olduğunu göstermektedir. Çalışma grubundaki öğretmenler farklı branşlardan gelmektedir. Matematik branşı en fazla temsil edilen alandır ve üç öğretmen (Katılımcılar 1, 8 ve 13) bu branşta çalışmaktadır. Diğer branşlar arasında Türk Dili ve Edebiyatı, Fen Bilimleri, Tarih, Coğrafya, Kimya, İngilizce, Biyoloji, Fizik, Türkçe, Sosyal Bilgiler, Beden Eğitimi ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bulunmaktadır. Bu çeşitlilik, araştırmada çeşitli ders alanlarında görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesine olanak sağlamaktadır. Mesleki deneyim, 4 ile 26 yıl arasında değişiklik göstermektedir. En deneyimli öğretmen 26 yıllık deneyime sahipken (Katılımcı 8), en az deneyime sahip olan öğretmen 4 yıldır (Katılımcı 9). Bu dağılım, farklı kariyer aşamalarındaki öğretmenlerin araştırmaya dahil edildiğini ve deneyim farklılıklarının sınıf yönetimi konusundaki görüşlere katkıda bulunabileceğini göstermektedir. Eğitim durumu açısından, öğretmenlerin 7'si yüksek lisans mezunu, 8'i ise lisans mezunudur. Yüksek lisans mezunu olan öğretmenler, mesleki deneyim olarak da genellikle daha fazla yıllık tecrübeye sahip olma eğilimindedir. Bu durum, eğitim seviyesinin sınıf yönetimi üzerindeki etkilerini incelemek açısından önemlidir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu, literatürde yer alan bulgulardan ve sınıf yönetimi konusunda daha önce yapılmış çalışmalardan yararlanılarak geliştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, belirli soruların yer aldığı ancak katılımcılara kendi düşüncelerini serbestçe ifade edebilecekleri esneklik sağlayan bir veri toplama yöntemidir (Cohen vd., 2017). Bu teknik, öğretmenlerin sınıf yönetimi

süreçlerine dair deneyimlerini ve yaşadıkları sorunları daha kapsamlı bir şekilde ortaya koymalarına olanak tanımaktadır. Öğretmenlerle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş ve bu görüşmeler sırasında ses kayıt cihazı kullanılarak veriler toplanmıştır. Ses kayıt cihazı kullanılması, veri kaybını en aza indirmek ve görüşmelerin daha sonra ayrıntılı olarak analiz edilmesini sağlamak amacıyla tercih edilmiştir. Toplanan veriler, görüşmelerin ardından yazıya dökülmüş ve analiz edilmek üzere hazırlanmıştır.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi, nitel verilerin anlamlı temalar ve kategoriler oluşturularak sistematik bir şekilde incelenmesini sağlayan bir veri analiz yöntemidir (Krippendorff, 2013). Bu yöntem, özellikle sosyal bilimlerde, metin, söylem ve anlatıların derinlemesine analiz edilmesi için sıklıkla kullanılmaktadır. Araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimine ilişkin görüşleri ve yaşadıkları sorunlar tematik olarak kodlanmış, ardından bu temalar altında veriler sınıflandırılarak analiz edilmiştir. Araştırmada, kodlama sürecinde verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla iki bağımsız araştırmacı tarafından kodlar belirlenmiş ve kodlar arasındaki uyum oranı hesaplanmıştır. Kodlar arasındaki uyum, araştırma bulgularının güvenilirliğini artırmak adına önemli bir adımdır (Miles ve Huberman, 1994). Kodlamalar arasındaki yüksek uyum oranı, analiz sürecinin tutarlılığını sağlamış ve sonuçların güvenilirliğini desteklemiştir.

BULGULAR

Bu bölümde lise öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin genel görüşleri, sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlarla başa çıkma stratejileri üzerine elde edilen bulgular üç alt problem kapsamında incelenmiştir. Her bir alt problem için katılımcıların görüşleri kodlara ayrılarak bir kod tablosu oluşturulmuş ve bu kodlar çerçevesinde katılımcı cevapları analiz edilmiştir.

Lise Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimine İlişkin Genel Görüşleri Nelerdir?

Araştırmanın ilk alt problemi kapsamında öğretmenlerin sınıf yönetimine ilişkin genel görüşleri, sınıf disiplini, öğrenci motivasyonu, öğretmen-öğrenci ilişkisi ve eğitim teknolojilerinin kullanımı gibi temalar etrafında toplanmıştır.

Tablo 2: Lise Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimine İlişkin Genel Görüşleri Kod Tablosu

Kod	Katılımcı Sayısı	Açıklama
Sınıf disiplini önemli	6	Disiplinin sağlanmasının başarılı bir sınıf yönetiminin temeli olduğu görüşü
Öğrenci motivasyonu	4	Öğrencilerin motive edilmesiyle derslerin daha verimli geçtiği fikri

Öğretmen-öğrenci ilişkisi	3	İyi bir öğretmen-öğrenci ilişkisi kurulmasının sınıf yönetimini olumlu etkilediği
Eğitim teknolojilerinin kullanımı	2	Eğitimde teknolojik araçların etkili kullanımıyla sınıf yönetiminin kolaylaştığı düşüncesi

Öğretmenlerin büyük bir kısmı sınıf yönetiminde disiplinin önemini vurgulamaktadır. Aynı zamanda öğrenci motivasyonunun derslerin daha verimli işlenmesine katkı sağladığı ifade edilmektedir. Bazı öğretmenler ise öğretmen-öğrenci ilişkilerinin iyi olmasının, sınıf ortamını daha kontrol edilebilir hale getirdiğini belirtmiştir. Eğitim teknolojilerinin sınıf yönetimine katkısı ise daha az sayıda öğretmen tarafından dile getirilmiştir.

- Katılımcı 1: “Sınıf yönetiminde disiplin çok önemli. Eğer disiplin sağlanmazsa, ders işlemek imkansız hale gelir.” (Kod: Sınıf disiplini önemli)
- Katılımcı 3: “Motivasyonu yüksek olan öğrencilerle dersler çok daha keyifli ve etkili geçiyor. Sınıf yönetiminde motivasyon çok kritik.” (Kod: Öğrenci motivasyonu)
- Katılımcı 5: “Öğrencilerle iyi bir ilişki kurduğunuzda sizi daha fazla dinliyorlar ve bu da sınıf yönetimini kolaylaştırıyor.” (Kod: Öğretmen-öğrenci ilişkisi)
- Katılımcı 9: “Derlerde teknolojiyi kullanmak hem benim işimi kolaylaştırıyor hem de öğrencilerin dikkatini toplamama yardımcı oluyor.” (Kod: Eğitim teknolojilerinin kullanımı)

Lise Öğretmenleri, Sınıf Yönetiminde En Çok Hangi Sorunlarla Karşılaşmaktadır?

Araştırmanın ikinci alt problemine yönelik bulgular, öğretmenlerin en sık karşılaştığı sorunlar olarak dikkat dağınıklığı, disiplinsizlik, öğrenci ilgisizliği ve zaman yönetimi sorunları şeklinde kodlanmıştır.

Tablo 3: Sınıf Yönetiminde Karşılaşılan Sorunlar Kod Tablosu

Kod	Katılımcı Sayısı	Açıklama
Dikkat dağınıklığı	6	Öğrencilerin derse odaklanma konusunda yaşadığı sorunlar
Disiplinsizlik	4	Öğrencilerin sınıf içindeki disiplinsiz davranışları
Öğrenci ilgisizliği	3	Öğrencilerin derse olan ilgilerinin düşük olması
Zaman yönetimi sorunları	2	Ders süresinin verimli kullanılmasında karşılaşılan zorluklar

Öğretmenlerin en sık karşılaştıkları sorunlar dikkat dağınıklığı ve disiplinsizlik olarak öne çıkmaktadır. Özellikle ders sırasında öğrencilerin derse odaklanamaması ve sınıf içi disiplinsiz davranışlar öğretmenlerin sınıf yönetimini zorlaştıran temel etmenlerdir. Ayrıca öğrenci ilgisizliği ve zaman yönetimi sorunları da öğretmenlerin dile getirdiği diğer sorunlar arasında yer

almaktadır.

- Katılımcı 2: “Öğrencilerin dikkatini toplamak çok zor. Çoğu zaman dış etkenler yüzünden dersten kopuyorlar.” (Kod: Dikkat dağınıklığı)
- Katılımcı 6: “Disiplinsiz davranışlar sınıf ortamını tamamen bozan bir unsur. Birkaç öğrenci disiplinsiz olduğunda diğer öğrenciler de etkileniyor.” (Kod: Disiplinsizlik)
- Katılımcı 8: “Öğrencilerin derslere olan ilgisizliği sınıf yönetimini çok zorlaştırıyor. Motivasyonlarını sürekli yüksek tutmak gerekiyor.” (Kod: Öğrenci ilgisizliği)
- Katılımcı 10: “Zamanı doğru yönetmekte sıkıntı çekiyoruz. Ders süresi sınırlı olduğundan, her şeye yetişmek mümkün olmuyor.” (Kod: Zaman yönetimi sorunları)

Lise Öğretmenleri, Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlarla Nasıl Başa Çıkmaktadır?

Araştırmanın üçüncü alt problemi kapsamında öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla başa çıkma stratejileri motivasyon artırma, disiplin kuralları uygulama, bireysel yaklaşımlar geliştirme ve teknoloji kullanımı şeklinde kodlanmıştır.

Tablo 4: Sınıf Yönetiminde Karşılaşılan Sorunlarla Başa Çıkma Yöntemleri Kod Tablosu

Kod	Katılımcı Sayısı	Açıklama
Motivasyon artırma	6	Öğrencilerin derse ilgisini artırmaya yönelik yapılan motivasyonel girişimler
Disiplin kuralları uygulama	5	Sınıfta disiplin sağlamak amacıyla katı kurallar koyma ve uygulama
Bireysel yaklaşımlar geliştirme	3	Öğrencilere bireysel yaklaşımlar geliştirerek sorunları çözme
Teknoloji kullanımı	2	Teknolojik araçların kullanımıyla sınıf yönetimini kolaylaştırma

Öğretmenler, sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlarla başa çıkmak için en çok motivasyon artırma stratejisini kullanmaktadır. Bu strateji, öğrencilerin derse olan ilgisini yeniden kazanmaya yönelik çeşitli motivasyon tekniklerinin uygulanmasını içermektedir. Ayrıca disiplin kuralları uygulama ve bireysel yaklaşımlar geliştirme gibi stratejiler de sıklıkla kullanılmaktadır. Bazı öğretmenler ise teknolojiyi etkin bir şekilde kullanarak sınıf yönetimini kolaylaştırmaktadır.

- Katılımcı 4: “Öğrencilerin motivasyonunu artırmak için farklı yöntemler deniyorum, örneğin grup çalışmaları ya da ödülleri gibi.” (Kod: Motivasyon artırma)
- Katılımcı 5: “Sınıfta belirli disiplin kuralları belirlemek ve bunları uygulamak gerekiyor, aksi takdirde sınıf kontrolünü kaybediyoruz.” (Kod: Disiplin kuralları uygulama)
- Katılımcı 7: “Bazı öğrencilerle birebir ilgilenmek, onların sorunlarına özel çözümler üretmek sınıf yönetiminde işe yarıyor.” (Kod: Bireysel yaklaşımlar geliştirme)
- Katılımcı 12: “Teknolojiyi kullanarak öğrencilerin dikkatini toplamak ve sınıf yönetimini

kolaylaştırmak benim en sık başvurduğum yöntemlerden biri.” (Kod: Teknoloji kullanımı)

Bu bulgular, lise öğretmenlerinin sınıf yönetimi konusunda karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlarla başa çıkma yöntemleri konusunda önemli ipuçları sunmaktadır. Öğretmenler, genellikle sınıf disiplini ve öğrenci motivasyonunu sınıf yönetiminin en kritik unsurları olarak görmektedir. Karşılaşılan en büyük sorunlar ise dikkat dağınıklığı ve disiplinsizliktir. Öğretmenler, bu sorunları aşmak için motivasyon artırma ve disiplin kuralları uygulama gibi stratejilere başvurmaktadırlar.

SONUÇ

Araştırmanın bulgularına göre, lise öğretmenlerinin sınıf yönetimindeki temel odak noktalarının disiplin sağlama, öğrenci motivasyonunu artırma ve öğretmen-öğrenci ilişkilerini geliştirme olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin çoğu, sınıf disiplininin sağlanmasının başarılı bir sınıf yönetiminin vazgeçilmez bir unsuru olduğunu belirtirken, öğrenci motivasyonunun dersin etkin ve verimli işlenmesine önemli katkılar sunduğu dile getirilmiştir. Bu bulgular, Kounin’in (1970) sınıf yönetimi teorisine de paralellik göstermektedir; Kounin, öğretmenlerin sınıfta sürekli olarak öğrenci davranışlarını izleyip yönetme becerilerinin, öğrencilerin odaklanma düzeyini artırdığını ve disiplinsiz davranışları azalttığını savunmaktadır. Ayrıca, bazı öğretmenler öğretmen-öğrenci ilişkilerinin sınıfın yönetilebilirliğini artırdığını belirtmiş, bu da Marzano ve Marzano’nun (2003) olumlu öğretmen-öğrenci ilişkilerinin sınıf yönetiminde ne denli önemli olduğunu vurgulayan çalışmalarıyla örtüşmektedir. Öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlar ise genellikle dikkat dağınıklığı, disiplinsizlik, öğrenci ilgisizliği ve zaman yönetimi sorunları olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bulgular, Emmer ve Sabornie’nin (2015) sınıf yönetimi çalışmaları ile paralellik göstermektedir. Sınıfta karşılaşılan bu sorunların, öğretmenlerin sınıf içerisindeki otoritelerini zayıflattığı ve eğitim sürecinin verimliliğini düşürdüğü belirtilmektedir. Özellikle dikkat dağınıklığı ve disiplinsizlik, sınıf yönetimini en fazla zorlaştıran etkenler olarak öne çıkmaktadır. Öğretmenlerin bu sorunlarla başa çıkma stratejilerine yönelik bulgular, motivasyon artırma tekniklerinin ve disiplin kurallarının etkin bir şekilde uygulanmasının öne çıktığını göstermektedir. Divoll ve Ribeiro (2021) tarafından geliştirilen motivasyon teorisi, öğretmenlerin motivasyon artırma stratejilerinin öğrencilerin öğrenmeye daha fazla odaklanmasını sağlayabileceğini ve böylelikle dikkat dağınıklığı ile disiplinsizliği azaltabileceğini desteklemektedir. Bunun yanı sıra, bazı öğretmenler bireysel yaklaşımlar geliştirerek sınıf yönetimini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca, teknoloji kullanımının sınıf yönetiminde sınırlı da olsa olumlu bir etkisi olduğu gözlenmiştir. Eğitim teknolojilerinin, özellikle öğrenci katılımını artırma ve dikkat dağınıklığını azaltma konularında etkili olabileceği yönündeki bulgular, Hattie ve

Yates'in (2014) eğitimde teknoloji kullanımına dair araştırmalarını destekler niteliktedir. Bu araştırmanın bulgularına dayanarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- Sınıf Yönetimi Eğitimlerinin Artırılması: Öğretmenler, sınıf disiplini ve öğrenci motivasyonunu sağlama konusunda güçlü stratejiler geliştirmelidir. Bu doğrultuda, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim programları yaygınlaştırılmalıdır..
- Eğitim Teknolojilerinin Kullanımının Artırılması: Eğitim teknolojileri, öğrenci katılımını artırmada etkili bir araç olabilir. Öğretmenler, teknoloji kullanımı konusunda daha fazla desteklenmeli ve eğitilmelidir.
- Öğretmen-Öğrenci İlişkilerinin Güçlendirilmesi: Öğretmenler, sınıf yönetiminde etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak için öğrenci-öğretmen ilişkilerini geliştirmeye odaklanmalıdır.
- Motivasyon Artırıcı Stratejilerin Yaygınlaştırılması: Öğrencilerin motivasyonlarını artırmaya yönelik çeşitli tekniklerin uygulanması, sınıf yönetiminde olumlu sonuçlar doğurabilir.
- Disiplin Kurallarının Etkin Uygulanması: Disiplin kurallarının açık ve tutarlı bir şekilde uygulanması, sınıfın düzenini korumak açısından kritik öneme sahiptir. Öğretmenler, öğrencilere karşı adil ve tutarlı bir disiplin politikası izlemelidir.

Sonuç olarak, öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları zorlukları aşmak için disiplin, motivasyon artırma ve teknoloji kullanımı gibi stratejiler geliştirmeleri önem arz etmektedir. Bu stratejilerin etkili bir şekilde uygulanması, sınıf ortamında daha olumlu ve verimli bir öğrenme süreci yaratacaktır.

KAYNAKÇA

- Arı, A. (2015). *Eğitim programı temeller, ilkeler ve sorunlar*. Eğitim Yayınevi.
- Aydın, A. (1998). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Balay, R. (2012). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2017). Mixed methods research. In *Research methods in education* (pp. 31-50). Routledge.
- Creswell, J. W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. Los Angeles: Sage Publications.
- Çelikten, M. (2022). *Sınıf Yönetimi*. Eğitim Yayınevi.

- Divoll, K. A., & Ribeiro, A. R. (2021). Strategies to overcome middle school teachers' classroom management stress. In *Promoting positive learning experiences in middle school education* (pp. 217-235). IGI Global.
- Emmer, E. T., & Sabornie, E. J. (2015). *Handbook of classroom management*. New York: Routledge.
- Emmer, E. T., Evertson, C. M., & Worsham, M. E. (2009). *Classroom management for middle and high school teachers* (p. 256). Upper Saddle River, NJ: Pearson.
- Ertürk, S. (2013). *Eğitimde" program" geliştirme*. Edge Akademi.
- Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (2006). Classroom management as a field of inquiry. *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues*, 3(1), 16.
- Gültekin, M. Ş. (2023). Mesleki ve Teknik Eğitimde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *ENTIS-Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 11-18.
- Gürsel, M. (2011). *Sınıf yönetimi* (Vol. 22). Eğitim Yayınevi.
- Hattie, J., & Yates, G. C. (2013). *Visible learning and the science of how we learn*. Routledge.
- Hoy, A. W., & Weinstein, C. S. (2013). Student and teacher perspectives on classroom management. In *Handbook of classroom management* (pp. 191-230). Routledge.
- Kounin, J. S. (1970). Observing and Delineating Technique of Managing Behavior in Classrooms. *Journal of Research and Development in Education*.
- Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Sage publications.
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. Sage publications.
- Marzano, R. J., & Marzano, J. S. (2003). The key to classroom management. *Educational leadership*, 61(1), 6-13.
- Marzano, R. J., & Marzano, J. S. (2003). *Classroom management that works: Research-based strategies for every teacher*. ASCD.
- Merriam, S. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation* san francisco: John willey & sons inc.
- Miles, M., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Ocaçcı, E., & Samancı, O. (2019). Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yeterlilikleri Ve Sınıf Yönetimi İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 604-620.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice*. Sage publications.

Polat, H., & Özkan, M. B. (2018). Çevrimiçi Öğrenme Ortamlarında Gerçekleştirilen Sınıf Yönetimi Stratejilerinin Öğrencilerin Akademik Başarı Ve Tutumlarına Etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 13(11).

Schunk, D. H. (2012). *Learning theories an educational perspective*. Pearson Education, Inc.

Stake, R. (1995). *Case study research*. thousand oaks, CA: Sage.

Wong, H. K., & Wong, R. T. (2018). *The classroom management book*. Harry K. Wong Publications, Inc..

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yin, R. K. (2018). *Case study research and applications*. Los Angeles: Sage Publications.

**Examining High School Teachers'
Views on Classroom Management and
the Problems They Experience**

(Research Article)

Serdar ŞimşekMEB, Öğretmen, schimchek@hotmail.com, Coğrafya,
ORCID: 0009-0006-3954-7726**Meyase Elif Şimşek**MEB, Öğretmen, m_avci1982@hotmail.com, Teknoloji
Tasarım, ORCID: 0009-0005-7515-0585**Serdar Bakar**MEB, Öğretmen, sdrbkr726@gmail.com, Coğrafya,
ORCID: 0009-0009-8554-8342**Nejdet Avcı**MEB, Öğretmen, nejdetavci88@gmail.com, Felsefe,
ORCID: 0009-0008-7102-9392DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13823101>**ABSTRACT**

The main purpose of this study is to identify the difficulties teachers encounter in classroom management and to understand the strategies to cope with these difficulties. In order to achieve this purpose of the study, a case study model, one of the qualitative research methods, was used. The study group of the study consists of 15 high school teachers from different branches working in Batman province. A semi-structured interview form was used as the data collection tool in the study. The interview form was developed by making use of the findings in the literature and previous studies on classroom management. The obtained data were analyzed with the content analysis method. The general views of high school teachers on classroom management and the problems they encounter were examined in the study. Teachers consider classroom discipline, student motivation and teacher-student relationship as the basic elements of classroom management. Ensuring discipline and high student motivation contribute to more efficient lessons. However, the contribution of educational technologies to classroom management was emphasized by fewer teachers. The most common problems are distraction, indiscipline, student disinterest and time management difficulties. Teachers mostly use motivation and disciplinary rules in coping with these problems. Individual approaches and effective use of technology are also among the methods used in classroom management.

Key Words: Education, Classroom Management, High School